
STATE AUDIT
OFFICE OF HUNGARY

Državna revizorska institucija Mađarske

Eksterni revizor za internu reviziju i kontrolu

Zoltán GIDAY
19. jun 2012.

Državna revizorska institucija (SAO) Mađarske – pregled

- Istorija
- Pravni status
- Nezavisnost
- Novi zakon o SAO
- Strategija SAO
- Organizacija
- Revizije
- Projekat Integritet
- INTOSAI

Istorija

Naš istorijski prethodnik, Mađarska revizorska institucija osnovana je **1870.**

Vrhovna kraljevska revizorska institucija prestala je da postoji **1949.**

Izmenama Ustava **23. oktobra 1989**, ponovo je uspostavljena Državna revizorska institucija Mađarske.

Zakon o državnoj revizorskoj instituciji Mađarske usvojen je **28. oktobra 1989.**

SAO funkcioniše od **1. januara 1990.**

5. jula 2010: Nacionalni parlament je izabrao predsednika i potpredsednika SAO.

Dana **1. jula 2011**, novi zakon o SAO je stupio na snagu.

Pravni status

SAO

- Organizacija za finansijsku i ekonomsku reviziju nacionalnog parlamenta;
- Najviše telo za reviziju u javnom sektoru i jedna od ključnih osnovnih institucija u demokratskoj organizaciji države;
- Vršiti reviziju korišćenja javnih sredstava i imovine;
- Nezavisna organizacija u političkom i profesionalnom smislu;
- Izvršava ex-post revizije na osnovu legaliteta, efikasnosti i efektivnosti.

Nezavisnost

- SAO odgovara samo nacionalnom parlamentu i zakonima.
- Neophodna je dvotrećinska većina prisutnih poslanika za usvajanje Zakona o SAO i izbor predsednika i potpredsednika.
- Predsednik i potpredsednik se biraju na 12 godina.
- SAO nezavisno odlučuje o broju svojih zaposlenih.

Novi zakon o SAO

- Dalje pospešuje nezavisnost SAO.
- Dalje konkretizuje revizorsku aktivnosti i čini je efikasnijom i transparentnijom.
- Uvodi nove instrumente za pružanje novih mogućnosti i odgovornosti za SAO kako bi promovisao zdravo upravljanje javnim fondovima i reviziju njihovog korišćenja.
- Obustavlja praksu nalaza revizije bez ikakvih posledica i uvodi kazne u slučaju odbijanja saradnje ili neuvažavanja preporuka SAO.

<http://www.asz.hu/introduction/act-lxvi-of-2011-on-the-sao-1/act-on-sao-2011.pdf>

Strategija SAO

Misija Državne revizorske institucije Mađarske jeste pomodvisanje transparentnog i zdravog upravljanja javnim finansijama kroz revizije koje kreiraju vrednost, izvršene na jasnoj profesionalnoj osnovi, čime doprinosi “dobroj upravi”.

- SAO olakšava utilizaciju javnih fondova zasnovanu na integritetu, transparentnosti i odgovornosti.

<http://www.asz.hu/strategy/strategy/sao-strategy-2011-2015.pdf>

Organizacija

- Nova organizacijska matrica
- Cilj:
  - Organizacija je dužna da omogući kontinuirani napredak,
  - Izazovi iz promenljivog okruženja biće fleksibilno rešavani.
- <http://www.asz.hu/introduction/organisation/organisational-chart-2012.pdf>

Revizije

SAO ima širok mandat za reviziju. Vrš
reviziju centralne vlade kao i lokalnih
samouprava.

2 primera nedavnih revizija:

- Pilot revizija finansijskog upravljanja lokalnih vlasti
- Revizija centralnih budžetskih organizacija – još u fazi revizije na licu mesta

Revizija lokalnih samouprava

Pilot revizija upravljanja rizikom u upravljanju imovinom u 16 lokalnih samouprava

Nalazi revizije:

- Nema analize rizike ili upravljanja rizikom – u 11 od ukupno 16 lok. samouprava
- Godišnji plan interne revizije ne zasniva se na analizi rizika – 11 LS
- Nema tragova revizije – 9 LS
- Nema kontrole upravljanja – 7 LS
- Nema kontrole računovostva -2 LS

Revizija lokalnih samouprava 2

Nalazi revizije:

- Nema supotpisa na (finansijsku) obavezu – 10 LS
- Nema atesta o učinku – 10 LS
- Ranije preporuke SAO nisu sprovedene – 6 LS

Revizija lokalnih samouprava 3

Održavanje ulica u Budimpešti (rezultati loše kontrole)

Nalazi revizije:

- Nedostatak istraživanja o stanju na putevima
- Nema kontrole o troškovima ugovaranja (visoke cene)
- Kvalitet održavanja puteva nije određen (loš kvalitet)
- Nema provere radova na licu mesta

Revizija interne kontrole u centralnim budžetskim organizacijama

Nalazi revizije :

IK je prihvatljiva u 15, delimično prihvatljiva u 11, neprihvatljiva u 2 slučaja

- Kontrola okruženja: samo jedan nije prihvaćen
- Upravljanje rizikom: polovina organizacija nije upravljala rizikom
- Aktivnosti kontrole: 78% OK, problemi: nema lista za proveru u javnim nabavkama, IT pristupu
- Informacije i komunikacije: 90% OK, problem: nema komunikacijske strategije
- Monitoring: nema monitoring sistema 40%, nema monitoring strategije 34% subjekata revizije

Revizija interne kontrole u centralnim budžetskim organizacijama

Nalazi revizije:

Interna revizija je prihvaćena u 17, delimično prihvaćena u 8, nije prihvaćena u 2 slučaja

- Organizacija i regularnost IK 73% A, 23% PA, 4% NA,
- Kompetencija internih revizora 81% A, 15% PA
- Planiranje IK 77% A, 19% PA
- Rad na terenu i dokumentacija 58% A, 35% PA
- Izveštavanje 85% A
- Praćenje 19% NA

Projekt Integritet

- Ciljevi
- Sadržaj projekta
- Očekivani efekti
- Neki rezultati

<http://integritas.asz.hu/index.php?lang=en>

Ciljevi projekta Integritet

- **Promeniti administrativnu kulturu i stav zvaničnika**
- **Kompilirati mapu integrisanja rizika**
- **Meriti budžetske organe (postavljanje kriterijuma)**
- **“Otvoriti javni sektor” (transparentnost, odgovornost)**
- **Razviti metodologije revizije**
- **Obučiti državne službenike**
- **Pomoći vladinim organima**

Sadržaj projekta Integritet

- Istraživanje u celoj zemlji za javne organizacije za ispitivanje državnih sistema za zaštitu od korupcije (registar integrisanja rizika)
- Zaključci o nivou rizika za svakog učesnika se vizuelizuju u digitalnoj “**mapi rizika**” kojoj se pristupa preko interneta
- Naučno istraživanje, **analiza**, publikacije, preporuke
- Stvaranje novih **metodologija** za upravljanje integrisanim rizikom
- Profesionalne **obuke, konferencije**:
  - Državni službenici (lideri i revizori)
  - Inostrani profesionalci (istočna Evropa, zapadni Balkan);

Očekivani efekti projekta

Integritet

- Promena u ličnom stavu zvaničnika i lidera
- Transparentnost u unapređivanju
- Širenje znanja:
  - Priroda korupcije
  - Integritet
  - Organizacioni rizici
  - Metodologije (upravljanje rizikom, integritet revizije)
  - Pametna rešenja (e-obrasci, e-učenje)
- Povećana zajednička odgovornost, promena kulture

Projekat Integritet neki rezultati

- Razrađena metodologija o riziku korupcije
- Mapa o riziku korupcije dostupna na internetu
- Integritet se pojavljuje u trening materijalima za državne službenike
- Metodologija i materijali za obuke
- Obučeni državni službenici i kandidati za trenere
- Profesionalni kontakti sa NVO i Vladom

INTOSAI

- INTOSAI = **I**nternational **O**rganization of **S**upreme **A**udit **I**nstitutions (Međunarodna organizacija vrhovnih revizorskih institucija)
- 1953 Havana
- Generalni sekretarijat u Beču
- INCOSAI = **I**nternational **C**ongress of **S**upreme **A**udit **I**nstitutions – every 3 years (Međunarodni kongres vrhovnih revizorskih institucija – svake 3 godine)
- Regionalne organizacije (EUROSAI, ASOSAI, itd.)
- Komisije, radne grupe
- INTOSAI Upravni odbor, oktobar 2011

http://www.aszhirportal.hu/documents/speech-sao-act-pdf_20111102163639_97.pdf

ISSAI i INTOSAI smernice za dobru upravu (GOV)

ISSAIs (International Standards of Supreme Audit Institutions) (Međunarodni standardi za državne revizorske institucije)

4 nivoa standarda:

1. Osnivački principi
2. Preduslovi za funkcionisanje SAI
3. Osnovni revizorski principi
4. Revizorske smernice

INTOSAI GOV (Guidance for Good Governance – Smernice za dobru upravu)

[http://www.issai.org/media\(389,1033\)/Proposal_for_I](http://www.issai.org/media(389,1033)/Proposal_for_I)

11 June 2012

NCOSAI.doc

Interna kontrola u INTOSAI

- INTOSAI smernice za dobru upravu (INTOSAI GOV) 9100-9199 o unutrašnjoj kontroli

6 dokumenata

<http://www.issai.org/composite-194.htm>

- Standardi unutrašnje kontrole Podkomisija (poslednji sastanak april 2012)

<http://www.psc-intosai.org/ics>

Vebsajtovi

- Državna revizorska institucija
Mađarske
  - www.asz.hu
- INTOSAI
  - www.intosai.org
- ISSAI
  - www.issai.org

Zahvaljujem se na pažnji.